

Н. В. Гуравська

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент В. О. Калінін

Мотиви формування граматичного компоненту

Проблемами формування граматичних навичок займалися багато вчених, зокрема: І. О. Зимня, П. Гальперін, О. Потєбня, С. Рубінштейн та багато інших. Сучасні психологи й педагоги єдині в тому, що якість виконання діяльності і її результат залежать, насамперед, від спонукання й потреб індивіда, його мотивації; саме мотивація викликає цілеспрямовану активність, що визначає вибір засобів і прийомів, їхнє впорядкування для досягнення цілей. Мотивація є тому "запускним механізмом" (І. О. Зимня) усякої людської діяльності: праці, спілкування або пізнання. Живить і підтримує мотивацію відчутний, реальний, етапний і кінцевий успіх. Якщо успіху немає, то мотивація згасає, і це негативно позначається на виконанні діяльності [1].

Розцінюючи мотивацію як найважливішу пружину процесу оволодіння іноземною мовою, зокрема і граматичним компонентом, що забезпечує його результативність, потрібно

мати на увазі наступне: мотивація – сторона суб'єктивного світу учня, вона визначається його власними спонуканнями й пристрастями, усвідомлюваними ним потребами. Вчені виокремлюють різні види мотивації і ми вважаємо, що усі вони застосовні і щодо формування граматичного компоненту мовленнєвих умінь [2].

Беззаперечно, найголовнішим у системі мотивів, на нашу думку, є **пізнавальні мотиви** – вони мають бути викликані вчителем як прагнення учнів розмовляти правильно, виразно, добирати для цього відповідні граматичні засоби. Це не стільки оволодіння різними граматичними формами, скільки пізнання різноманітних комунікативних функцій, які можуть передаватись тим чи іншим граматичним явищем. **Соціальні мотиви** пов'язані з соціальними взаємодіями школяра з іншими людьми. Соціальні мотиви полягають в бажанні отримати знання, щоб бути корисним суспільству, бути спроможним самореалізуватися, особливо коли мова йде про вивчення іноземної мови та її застосування в різноманітних галузях людського спілкування.

Варто також виділити групу **творчих мотивів**, які дозволяють учням творчо використовувати граматичний матеріал. Учні працюють над різноманітними проектами, які вимагають від них самостійності у вираженні власних ідей.

Також виділяють **спонукальні мотиви**, які пов'язані з самостійним пошуком граматичних знань, яких не вистачає [3: 4].

Звісно, вироблені й інші підходи до класифікації мотивів, та це не змінює значущості цього чинника в формуванні граматичного компоненту мовленнєвих умінь.

Водночас ми повинні пам'ятати, що до навчання учнів спонукає не один мотив, а ряд мотивів різної якості. Кожен з них виступає у взаємодії з іншими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Божович Л. И. Избранные психологические труды / Под ред. Д. И. Фельдштейна. – М., 1995. – 53 с.
2. Выготский Л. С. Педагогическая психология / Л. С. Выготский. – М.: Работник просвещения, 1926. – 287 с.
3. Зимняя И. А. Лингвопсихология речевой деятельности / И. А. Зимняя. – Москва – Воронеж, 2001. – 430 с.
4. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе / И. А. Зимняя. – М.: Просвещение, 1991. – 222 с.